

2.3. Ostatní služby

- ***Ostatní služby stále v minusu, ...***

Ostatní služby zachycované v bilanci služeb běžného účtu platební bilance jsou položkou deficitní. S výjimkou roku 1996 byly příjmy České republiky z poskytování ostatních služeb vždy nižší než výdaje, které na tyto služby vynakládala. Přitom rozdíl mezi příjmy a výdaji se dlouhodobě zhoršuje, jak plyne z grafu č. 22 popisujícího roční salda této položky. Od roku 1999 je schodkový výsledek u ostatních služeb dokonce setrvale pod svým dlouhodobým průměrem za roky 1993-2006. Počínaje rokem 2004 se však negativní saldo začíná zlepšovat.

Podrobněji je struktura ostatních služeb rozebrána v kapitole 3.

- ***... od roku 2004 však příjmy z ostatních služeb rostou rychleji než výdaje na tyto služby***

Na rozdíl od cestovního ruchu, kde příjmy a výdaje v rozebíraném období značně kolísaly, lze v položce ostatních služeb pozorovat rostoucí trend v období 1994-2000, přičemž nárůst dovozu těchto služeb byl výrazně rychlejší než nárůst jejich vývozu (zejména v letech 1998-2000). Jestliže v roce 1997 zaplatila ČR za ostatní služby 75,8 mld. Kč a příjmy z těchto služeb představovaly 69,8 mld. Kč, pak v roce 2000 již výdaje eskalovaly na 133,3 mld. při nárůstu příjmů pouze na 96 mld. Kč. Nejvyšších úrovní pak dosáhly výdaje na ostatní služby v roce 2006 (143,8 mld. Kč) stejně jako příjmy (103 mld. Kč).

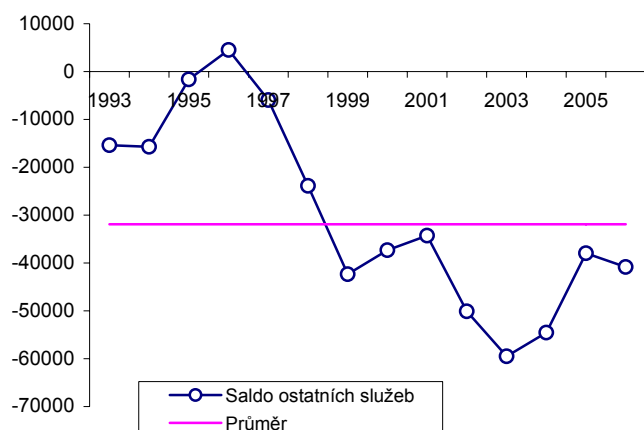
Naproti tomu období 2001-2003 bylo ve znamení klesajících příjmů i výdajů za ostatní služby. Snížení bylo opět razantnější na straně vývozu těchto služeb.

- ***Období největšího posilování koruny zřejmě ovlivnilo spíše vývoz ostatních služeb než jejich dovoz***

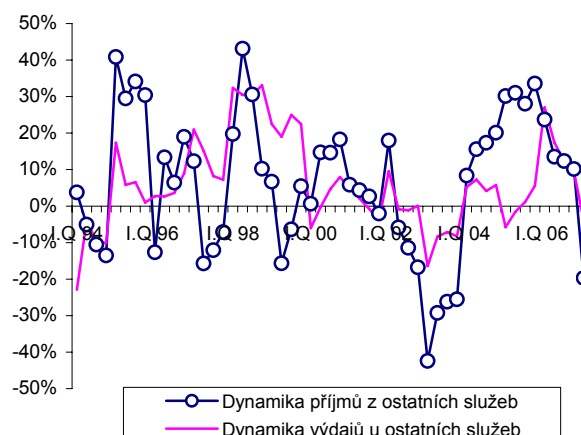
Zde vyvstává otázka, zda snížení hodnoty vývozu služeb souvisí v letech 2001-2003 s velmi rychlou apreciací koruny vůči hlavním měnám, která mohla hodnotu příjmů při přepočtu do národní měny snižovat. Tento vliv nelze vyloučit, zejména uvažíme-li, že ho lze pozorovat i na vyšší úrovni celé bilance služeb běžného účtu platební bilance ČR. Zřejmý je i z vývoje příjmů v cestovním ruchu, méně zřetelný pak v dopravě (zde došlo k poklesu pouze v roce 2002).

Vzhledem k tomu, že z logiky věci by naopak posilující koruna měla výdaje na ostatní služby zvyšovat, sledujme tedy vývoj hodnoty dovozu těchto služeb. V období 2001-2003 však v položce Ostatní služby tento vliv zřejmě nepřevážil, protože i zde dochází – i když k velmi mírnému – snížení hodnoty dovážených ostatních služeb. Na úrovni celé bilance služeb je však také patrné snižování hodnoty jejich dovozu, přičemž musely tedy zřejmě klesat fakturované ceny dovážených služeb (bez kurzového vlivu) i jejich fyzický objem.

Pokud vezmeme jako výchozí rok 2000, pak do roku 2003 stouply výdaje ČR za služby v dopravě o 22,4 %, výdaje v oblasti cestovního ruchu o 10,2 % a výdaje za ostatní služby klesly, jak již bylo zmíněno, a to o 11,7 %. Na úrovni celé bilance služeb běžného účtu pak v úhrnu hodnota dovozu služeb poklesla o 2,1 %.

Graf č. 22 Roční salda položky Ostatní služby
(v mld. Kč)

Pramen: ČNB, vlastní propočty

Graf č. 23 Dynamika příjmů a výdajů
u ostatních služeb (meziročně v %)

Pramen: vlastní propočty

Dílčí závěr:

Nejvyšších příjmů ze zahraničí v oblasti služeb dosahuje ČR v cestovním ruchu - od roku 2004 stoupají výrazně i příjmy za poskytování ostatních služeb, relativně nižší jsou příjmy z dopravy, které byly v letech 1996 až 2002 téměř trojnásobně nižší než příjmy z cestovních ruchů. Příjmy z ostatních služeb tvoří zhruba polovinu úhrnu příjmů získaných z dopravních služeb a turistiky. Zatímco hodnotu služeb v dopravě a také hodnotu ostatních služeb poměrně značně vylepšil vstup České republiky do EU v květnu 2004, oblast cestovního ruchu nebyla tímto faktorem výrazněji ovlivněna.